

aktualności

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

BIULETYN INTERNETOWY

NR 8/2017 (134)

21 czerwca

BIULETYN

Kujawsko-Pomorski
Ośrodek Doradztwa
Rolniczego
w Minikowie
89-122 Minikowo
tel. 52 386 72 00
www.kpodr.pl
sekretariat@kpodr.pl

SPIS TREŚCI

Uwaga na choroby grzybowe zbóż	1
Zagrożenia dla ziemniaka	2
Wyniki pomiarów meteorologicznych	3
Notowania cenowe	4
Nowa inspekcja ds. żywności	4
DNI POLA w Grubnie – relacja	5
KPODR zaprasza	6

KPODR zaprasza

**XL Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe
AGRO-TECH**

1-2 lipca, Minikowo

Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych
1-2 lipca, Minikowo

**Kujawsko-Pomorskie
MIODOWE LATO**
20 sierpnia, Zarzeczewo

Więcej informacji na www.kpodr.pl.

PRODUKCJA ROŚLINNA

ZBOŻA

Uwaga na choroby!

Obecnie wszystkie zboża są wykłoszone. W zależności od terminu siewu, zboża ozime są na etapie początku zawiązywania bądź nalewania ziarna. Warunki pogodowe, a zwłaszcza znaczący wzrost temperatur oraz opady deszczu, zdecydowanie poprawiły stan plantacji – woda uruchomiła zasoby pokarmowe, które rośliny mogą teraz wykorzystać. Pojawiające się opady korzystnie wpływają na rośliny i dzięki temu prawdopodobnie pozwolą uzyskać wysokie plony.

Kłoszenie, kwitnienie i początek nalewania ziarna zbóż ozimych to czas wzmożonego zagrożenia ze strony najgroźniejszych chorób grzybowych. Warto wiedzieć, jakie warunki im sprzyjają, jak je rozpoznać i jak reagować. Jest to tym ważniejsze, że pojawiły się już komunikaty sygnalizujące pojawienie się septoriozy liści.

Fuzarioza kłosów to jedna z najgroźniejszych chorób pszenicy ozimej, bowiem oprócz zmniejszenia plonu prowadzi do pojawienia się w przechowywanym ziarnie mykotoksyn, niebezpiecznych dla zdrowia zwierząt i ludzi. Rozwojowi choroby sprzyja wysoka wilgotność powietrza, temperatury w zakresie 15–26°C oraz dobre nasłonecznienie w fazach kłoszenia i kwitnienia, a takie warunki występują właśnie teraz.

Charakterystycznym objawem porażenia fuzariozą są pomarańczowe lub różowawe skupienia zarodników grzyba, nadające specyficzny odcień łanowi zboża, występujące przeważnie placowo. Zarodniki można znaleźć na plewkach i plewach, osadkach kłosowych, źdźbłach u nasady kłosów, a także na ziarniakach. Efektem wczesnego porażenia zboża (przed lub w trakcie kwitnienia) zazwyczaj jest pusty kłos, gdyż ziarniaki mogą się nie wykształcić.

Orientacyjne warunki sprzyjające rozwojowi wybranych patogenów pszenicy (wg IOR)

Choroba	Temperatura (°C)		Deszcz (wilgoć)	Nasłonecznienie
	dzień	noc		
Fuzarioza kłosów	12–24	5–12	niekonieczny (długa, wysoka wilgotność)	–
Septorioza paskowana liści	10–16	0–10	konieczny (wysoka wilgotność 24–48 godziny, wilgotne liście)	–
Septorioza plew pszenicy	14–24	0–14	konieczny (rosa, wysoka wilgotność, wilgotne liście)	rozproszone światło

Fuzarioza kłosów –
charakterystyczne
zabarwienie łanu

Przy późniejszym porażeniu, tj. w trakcie nalewania ziarniaków, ziarno będzie poślednie, a ponadto należy liczyć się z obecnością mykotoksyn w ziarnie podczas jego przechowywania.

Zabiegi ochronne wykonuje się zapobiegawczo lub po stwierdzeniu pierwszych objawów porażenia kłosa w okresie od początku do końca kłoszenia. W warunkach sprzyjających rozwojowi grzyba wykonywanie zabiegów można przedłużyć do fazy dojrzałości wodnej ziarna, z uwzględnieniem karencji środka ochrony roślin.

Septorioza plew pszenicy to druga, obok fuzariozy, najgroźniejsza choroba grzybowa kłosów pszenicy. Zarodniki grzyba porażają również liście, i to bardzo wcześnie, bo może to nastąpić już jesienią. Najczęściej jednak wiosną porażane są dolne liście, a następnie zarodniki przenoszą się coraz wyżej. Choroba występuje w większym nasileniu po łagodnej zimie, w latach o zwiększonej ilości opadów, a warunkiem wystąpienia silnego zakażenia jest długie utrzymywanie się wilgoci na liściach (3–6 godzin) przy temperaturze 20–24°C. Okres inkubacji choroby wynosi 7–14 dni. W tym roku zagrożenie septoriozą wydaje się nieco mniejsze, lecz może to ulec zmianie, gdy pogoda ciepła i wilgotna zmieni się na wilgotną i chłodną.

Chorobę łatwo rozpoznać na liściach, które wyglądają, jakby nierównomiernie usychały, a na martwej tkance pojawiają się czarne punkty – skupiska zarodników grzyba. Objawem porażenia kłosów są fioletowo-szare plamki na plewkach, które stopniowo usychają. Ziarno jest słabo wykształcone, poślednie.

Zabiegi ochronne wykonuje się interwencyjnie, najczęściej na początku kłoszenia, jeżeli stwierdza się 5–10% liści z plamami i utrzymuje się duża wilgotność. Na plantacjach intensywnych, rokujących wysokie plony, programy ochrony obejmują 2–4 zabiegi grzybobójcze, wykonywane na podstawie obserwacji nalotu zarodników na liściach i po uzyskaniu potwierdzenia sygnalizacji PIORiN, że pojawiło się zagrożenie. W zabiegach tych stosowane są fungicydy systemiczne, o szerokim spektrum zwalczanych grzybów.

Septorioza na liściach

Septorioza na kłosach – martwica tkanki nadająca szarobrązowe zabarwienie łanu

Warto obserwować także **zboża jare** pod kątem chorób. Jęczmień na obecnym etapie rozwoju porażony jest przez mączniaka i siatkową plamistość, a pszenica jara – przez choroby opisane powyżej.

Stwierdzono pierwsze obloty **omacnicy prosowianki**, rośnie więc zagrożenie dla kukurydzy.

Marek Radzimierski
fot. Marek Korbas (IOR)

ZIEMNIAKI

Zagrożenia dla plantacji

Sygnalizacja potwierdza wzrost zagrożenia ze strony larw stonki ziemniaczanej oraz alternariozy i zarazy ziemniaka.

Gdy na plantacji pojawia się **stonka ziemniaczana**, konieczne jest stałe monitorowanie i wykonywanie zabiegów wraz ze wzrostem zagrożenia, ponieważ masowe składanie jaj przez owady dorosłe jest rozciągnięte w czasie i zależne od temperatury (poniżej 12°C stonka wstrzymuje składanie jaj). Rozwój jaj trwa 10–19 dni, a larwy do pełnego rozwoju potrzebują 11–30 dni. Dlatego sygnałem do wykonania zabiegu powinno być stwierdzenie:

- 1–2 zimujących chrząszczy na 25 roślinach, lub
- 10 ziół jaj na 10 roślinach, lub
- 15 larw na 1 roślinie

Najefektywniejszy ekonomicznie jest zabieg na larwy w fazie L2–L3. Jednak przede wszystkim należy nie dopuścić do zniszczenia liści i łodyg. Najtańsze są pyretroidy, ale skuteczne tylko w temperaturze poni-

żej 20°C. Jest to o tyle ważne, że masowe wychodzenie chrząszczy pokolenia letniego następuje na przełomie lipca i sierpnia, gdy temperatury zazwyczaj są wyższe, więc dobierając preparat owadobójczy należy zwrócić na to uwagę.

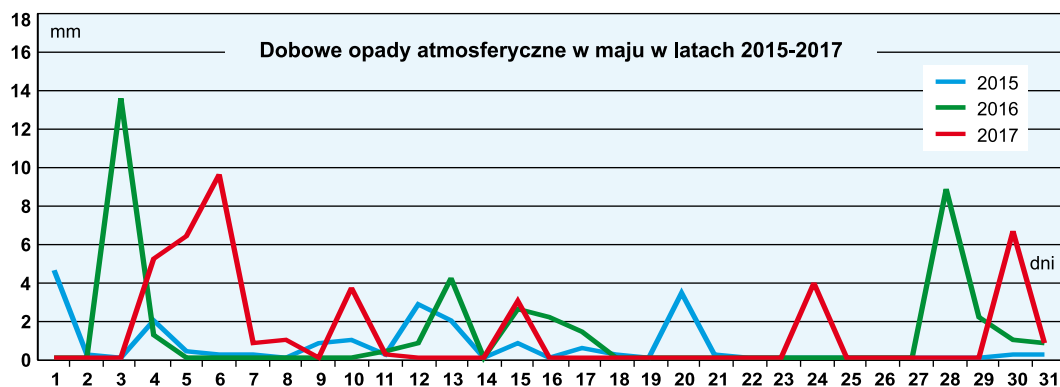
Jak podaje PIORiN, pojawiły się także oznaki porażenia plantacji **alternariozą** i **zarazą ziemniaka**, dlatego należy prowadzić systematyczne obserwacje. Rozwojowi tych chorób sprzyjają temperatury 17–21°C oraz umiarkowana wilgotność powietrza. Pierwszy zabieg ochronny wykonuje się zapobiegawczo lub po pojawieniu się objawów na dolnych liściach. Skuteczna ochrona, zwłaszcza przed zarazą, przeważnie wymaga kilku zabiegów w okresie wegetacji, co jest zależne od warunków pogodowych, a obecnie sprzyjają one rozwojowi tej choroby (częste opady, wysoka wilgotność powietrza oraz odpowiednie temperatury). W miarę potrzeb zabiegi trzeba wykonywać co 7–10 dni. Zalecane jest naprzemienne stosowanie środków z różnych grup chemicznych.

Marek Radzimierski

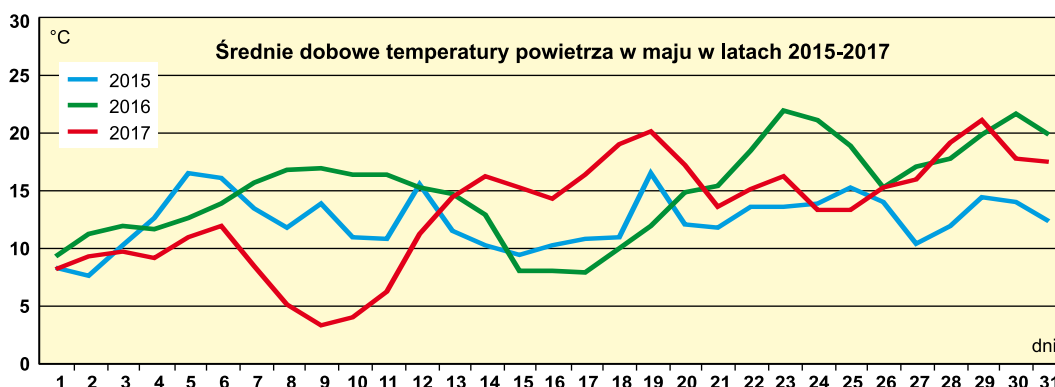

Alternarioza ziemniaka

Opady maja

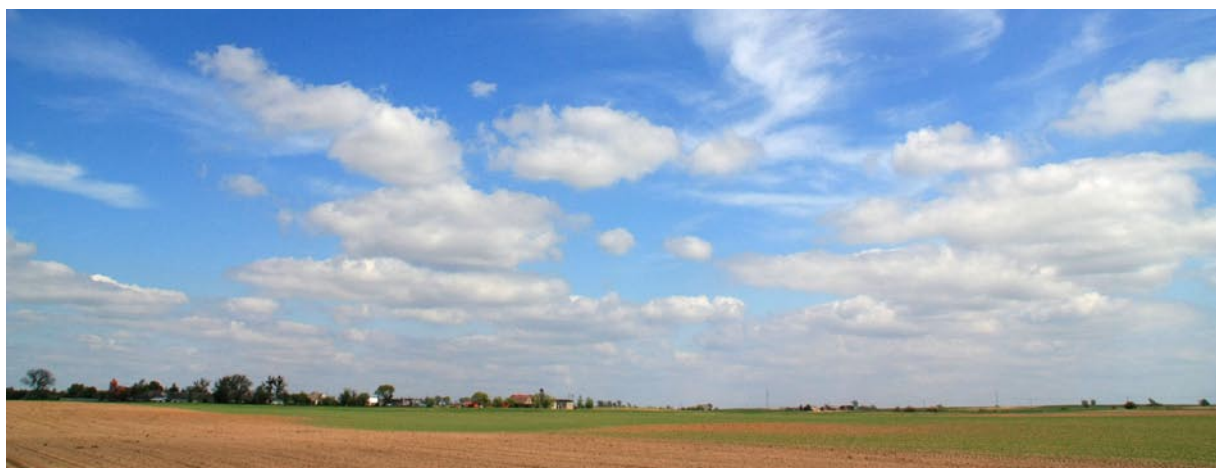

Temperatury maja

Pomiary prowadzono w stacji meteorologicznej w Minikowie koło Nakła nad Notecią.

opracowanie: Natalia Narewska

KPODR ZAPRASZA

**KONKURS
Minikowo
1 lipca**

Konkurs wiedzy ekologicznej

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie zaprasza wszystkie zainteresowane osoby do udziału w konkursie „**Ekologia i Ochrona Środowiska**”, który odbędzie się 1 lipca 2017 roku podczas Międzynarodowych Targów Rolno-Przemysłowych AGRO-TECH w Minikowie. Nagrodami w konkursie są krzewy ufundowane ze środków

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Serdecznie zapraszamy do sprawdzenia oraz poszerzenia swojej wiedzy z zakresu ekologii i ochrony środowiska!

Ceny produktów rolnych i nawozów mineralnych

PRODUKT	ŚREDNIA 2016	STYCZEŃ	LUTY	MARZEC	KWIECIEŃ	MAJ	ŚREDNIA 2017
CENY TARGOWISKOWE PODSTAWOWYCH PRODUKTÓW ROLNYCH*, zł/dt							
pszenica	74,50	77	76	78	79	80	78
żyto	56,64	–	59	60	65	62	62
jęczmień	69,58	71	74	76	80	78	76
pszenżyto	64,92	68	68	69	68	69	68
ziemniaki	96,83	82	85	86	85	100	88
CENY SKUPU ŻYWCA NETTO*, zł/kg							
żywiec wieprzowy	4,31	4,50	4,40	4,47	4,92	5,09	4,68
maciory	2,81	3,57	3,44	3,58	3,80	3,65	3,61
żywiec wołowy	7,33	7,52	7,55	7,49	7,27	7,14	7,39
krowy	5,02	5,07	5,09	5,12	5,12	5,18	5,12
CENY SKUPU ZBÓŻ NETTO*, zł/dt							
pszenica konsumpcyjna	62	66	66	69	69	69	68
pszenica paszowa	61	62	63	65	67	69	65
żyto konsumpcyjne	50	52	52	54	54	54	53
pszenżyto paszowe	54	57	58	61	63	64	61
jęczmień konsumpcyjny	54	58	57	60	60	61	59
jęczmień paszowy	55	57	58	60	62	63	60
CENY NAWOZÓW MINERALNYCH NETTO, zł/dt							
saletra amonowa 34%	114,83	107	109	109	110	109	109
mocznik 46%	134,17	134	135	135	136	137	135
superfosfat wzbogacony 40%	141,50	139	137	136	137	136	137
sól potasowa 60%	146,00	138	138	137	138	136	137
Polifoska 6	162,00	150	151	151	152	151	151

* na podstawie „Systemu Notowań” KPODR Minikowo: www.ceny.kpodr.pl

opracowanie: Michalina Jopek

Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności

30 maja 2017 roku Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o utworzeniu Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności, która podlegać będzie ministrowi rolnictwa. Przejmie ona wszystkie zadania Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, które zostaną zlikwidowane, a także część zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Handlowej.

Podstawowym celem powołania nowej inspekcji jest skuteczniejszy nadzór nad produkcją żywności w Polsce w zakresie bezpieczeństwa zdrowia, podniesienie jakości artykułów rolno-spożywczych, wyeliminowanie nieuczciwych praktyk w handlu (np. fałszowania żywności). Ma to szczególne znaczenie dla konsumentów, których wymagania dotyczące bezpieczeństwa zdrowotnego żywności i dobrostanu zwierząt rosną.

Ponadto powstanie jednej inspekcji, nadzorującej i koordynującej proces kontroli, zapewni efektywniejsze gospodarowanie powierzonymi środkami, a w efekcie spowoduje

obniżenie kosztów urzędowej kontroli żywności. Taka reorganizacja oznacza też szybsze i kompleksowe przeprowadzanie kontroli oraz audytów u rolnika i przedsiębiorcy, których zapewne będzie mniej. Wyeliminowane zostaną przypadki dublowania się i nakładania kompetencji. Powołanie nowej inspekcji ma też poprawić organizację pracy oraz umożliwić optymalne wykorzystanie bazy laboratoryjnej i specjalistycznego sprzętu, a także zasobów kadrowych i majątkowych. Jednym z elementów tego projektu jest powołanie pełnomocnika do spraw organizacji Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności. Do zadań pełnomocnika będzie należało stworzenie warunków organizacyjno-prawnych umożliwiających rozpoczęcie funkcjonowania PIBŻ od stycznia 2018 roku, w tym przygotowanie propozycji w zakresie siedzib organów i przekazanie jednostkom organizacyjnym inspekcji nieruchomości oraz pozostałego mienia, które przeszło w zarząd tych jednostek, a także uregulowanie stosunków pracy z pracownikami obecnie działających inspekcji. Nowa inspekcja będzie miała trójstopniową strukturę: Główny Inspektor Bezpieczeństwa Żywności, inspektor wojewódzki i graniczny, inspektor powiatowy.

Piotr Sawa

DNI POLA
Grubno
10-11 czerwca

Dwa dni wśród poletek

XXI Dni Pola pod patronatem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego i Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zorganizowane przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Praktycznego w Grubnie, Agro-Sieć Chełmno i Starostwo Powiatowe w Chełmnie, odbyły się w gospodarstwie Janiny Madej w Grubnie.

Mocnym punktem Kujawsko-Pomorskich Dni Pola jest kolekcja odmianowa roślin rolniczych. W tym roku w ośmiu blokach demonstracyjnych prezentowano około 290 odmian roślin spośród 14 gatunków. Przez cały czas trwania wystawy czynne były punkty konsultacyjne, w których dyżurowali hodowcy i producenci materiału siewnego, specjaliści w zakresie ochrony i nawożenia roślin oraz doradcy KPODR.

Dni Pola w Grubnie to nie tylko poletka demonstracyjne, ale i spora oferta targowa środków do produkcji rolniczej. Jak co roku, wystawie i prezentacjom towarzyszyły pokazy pracy maszyn i kiermasz.

Na kolekcji odmianowej najwięcej było zbóż – ponad 140 odmian. Ponadto prezentowana była kukurydza (66 odmian), rzepak (50), bobowate (20), ziemniaki (13). Dużym zainteresowaniem cieszyły się rośliny strączkowe, mieszanki pastewne i rośliny poplonowe, które w tegorocznej wegetacji wyróżniały się bardzo dobrą kondycją. Tak szeroką paletę kreacji odmianowych wypełniły krajowe i zagraniczne ośrodki hodowlane, m.in. Danko, Strzelce, PHR Tulce, MHR Kraków, a także Euralis, Oseva, Maisadour, Pioneer, Saatbau, Saaten-Union, FarmSaat, KWS, Syngenta, Rolnas. Ochronę i nawożenie zapewniły programy opracowane przez firmy: Bayer, BASF, DuPont, Syngenta, Innvigo, Sumi Agro.

W konkursie stoisk i programów demonstracyjnych pierwsze miejsce zdobyła Hodowla Roślin Strzelce – za bogatą kolekcję odmian roślin oraz od lat wysoką jakość obsługi klienta i współpracę z rolnikami. Na drugim miejscu znalazła się firma Zip Agro z Kurzejewa – za bogatą ofertę sprzętu rolniczego umożliwiającego wdrażanie nowoczesnych technologii, natomiast trzecie miejsce zajęła Małopolska Hodowla Roślin Oddział Kobierzyce – za wkład w hodowlę kukurydzy i propagowanie jej uprawy. Puchary ufundował Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Natomiast puchar Wojewody Kujawsko-Pomorskiego i tytuł „HIT Dni Pola 2017” otrzymał premiks Prenata 300 Forte oferowany przez SANO Nowoczesne Żywnienie Zwierząt, przeznaczony dla krów zasuszonych. Nagrodą specjalną za wieloletni udział w Dniach Pola przyznała przez dyrektora KPODR wyróżniono spółkę Danko Hodowla Roślin.

Pierwszego dnia (10 czerwca) odbyła się konferencja polowa poświęcona innowacji

Stanisław Szwejka
fot. Marek Rząsa

AGRO-TECH

Minikowo

1-2 lipca

MIĘDZYNARODOWE TARGI ROLNO-PRZEMYSŁOWE

AGRO-TECH®

MINIKOWO

Regionalna
Wystawa Zwierząt
Hodowlanych

1-2 lipca 2017

Tu spotykają się
FACHOWCY

40 lat razem z Wami

Najbardziej **prestżowa i kompleksowa** wystawa rolnicza w Polsce Północnej. Ok. **450 wystawców** krajowych i zagranicznych z dziedziny techniki rolniczej i hodowli.

W programie m. in.:

- pokazy pracy maszyn rolniczych
- unikalna w skali kraju kolekcja najnowszych roślin uprawnych
- stoisko informacyjno-promocyjne MRiRW oraz agencji rolnych.

Na wystawie 60 hodowców zaprezentuje 300 szt. zwierząt hodowlanych. Kompleksowe, najnowsze rozwiązania dla gospodarstw hodowlanych

📍 kontakt: KPODR, 89-122 Minikowo k. Nakła, tel. 52 386 72 23 www.agro-tech-minikowo.pl 📍

MIODOWE LATO

Zarzewo

20 sierpnia

Miodowy sierpień w Zarzewie

Kto z Państwa potrafi poprawnie odpowiedzieć na pytania: czym żywią się pszczoły, ile gatunków pszczołowych żyje w Polsce, czy wszystkie pszczołowe wytwarzają miód, jakie są właściwości różnych gatunków miodów, jak pozyskuje się miód od pszczelej rodziny, jakie poza miodem produkty pszczele wykorzystuje człowiek? Bez względu na to, czy znają Państwo odpowiedzi na te pytania, czy też nie, zapraszamy na święto miodu i pszczelarzy do Zarzewa. Uzyskają tu Państwo odpowiedzi na wiele pytań związanych z miodem, pszczelarstwem, pszczołowymi, zobaczą, jak wiruje się miód, przyjrzą pracy pszczelej rodziny, a także posmakują różnych gatunków miodu.

Święto odbędzie się w niedzielę 20 sierpnia 2017 roku, w godzinach od 10 do 17. Będą mogli Państwo zakupić nie tylko miód, ale również pierzę, pyłek pszczelej, mleczko pszczele, propolis, kit pszczelej, wyroby z pszczelego wosku, miody pitne. Ponadto będą Państwo mogli skorzystać z rad pszczelarzy. Podczas Miodowego Lata będziemy gościć bartników nie tylko z Kujaw i Pomorza, ale również z innych regionów Polski.

Młodzież z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Kazimierza Wielkiego w Kowalu przygotowuje pokaz sporządzania dań z miodem. Pod fachowym okiem specjalistów

KPODR z oddziału w Zarzewie będą mogli Państwo budować domki dla pszczołowych przeznaczone do zawieszenia w parkach, ogrodach, działkach, na balkonach. Dla dzieci przygotowujemy kilka zabaw i zajęć tematycznie związanych z pszczołami i miodem.

Miodowe Lato i Wojewódzki Dzień Pszczelara to także okazja do zapoznania się z tradycjami kulturowymi i kulinarnymi regionu przy stoiskach rękodzielników, twórców ludowych i przedsiębiorców. Towarzyszyć nam będą zespoły muzyczne i taneczne.

Włocławian informujemy, że do Zarzewa dojadą autobusem linii nr 9. Gości korzystających z nawigacji prosimy o wpisanie adresu: Włocławek, ul. Nizinna 9. Dla odwiedzających Zarzewo własnymi środkami lokomocji przygotowujemy bezpłatny parking.

Zapraszamy do Zarzewa 20 sierpnia!

Laura Maciejewska

